

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Hptm. Alexander Büttner.
Büttner Sándor százados.

Hptm. Koloman v. Kőszegváry.
Kőszegváry Kálmán százados.

Hptm. Andreas Mayer.
Mayer Andor százados.

Hptm. Adalbert Tóth.
Tóth Béla százados.

Der Offizier.

Launenhafte Schriftstellerfantasie hat oft gepanzerte Helden der Wandgemälde mittelalterlicher Burgen zu neuem Leben erweckt. Aus Bilderrahmen traten Rittergestalten hervor, deren finsterer Blick einen freundlichen Ausdruck annahm. Durch ihr Lächeln zerschmolz das Eisen der schweren Panzerbekleidung und als die auferstandenen Helden sich zur Tafel niedersetzten, unterschieden sie sich kaum von ihren übrigen Tischgenossen.

Der Krieg ist der Riesenschmelzofen, der uns in einen Kessel warf und die Menschheit von so manchen Äusserlichkeiten befreite. Bei einzelnen hat er den Anstrich der Humanität, das Patina der Kultur, bei anderen die dicke Kruste der Vorurteile abgeschliffen . . . Die Verkünder von Schlagworten bargen oft einen Hasenfuss in sich, während sanfte, friedliebende Menschen leuchtende Beispiele des wahren Heldenideals wurden.

Vom Offizierstand — gestehen wir uns nur offen ein — musste eine harte Kruste von Vorurteilen abgeschält werden, denn in der Zivilbevölkerung herrschte ein eigener Begriff hierüber. *Cherchez la littérature!* Die in der Litteratur behandelten Probleme drehten sich hauptsächlich um die Offiziers-ehre. Schriftstellerische Produkte minderen Gehaltes schöpften ihre Stoffe aus der Friedensromantik der kleinen Garnisonen . . .

Die Bürgersleute fanden am Offizier bloss Aeusserlichkeiten und seine schneidige Uniform, und so wurde der Offizier bald ein sogenannter Typus. Man ging mit der oberflächlichen Beurteilung so weit, dass man vergass, dass auch der Offizier ein Mensch sei.

Erst der Krieg bewies dies und brachte gleichzeitig die Erkenntnis, dass die strenge

A katonatiszt.

Az írók szeszélyes képzelete sokszor elevenítette meg ódon várkastélyok ráházott képeinek vasvértetű lovagjait. A szúrós-szemű harcos kilép a keret börtönfalából, vonásai felengednek s mint olvadó hó alól a virág, a zord tekintet mögül mosoly tűnik elő. A mosoly megolvasztja a vértetű súlyos vasát, az arc rideg kérgét és a meglevenedett hős leül az asztal mellé és bizony, amit ezután tesz, az rendesen nem nagyon különbözik egyéb élő emberek szokásaitól.

A háború, ez a nagy olvasztó, mely egyazon téglába vetett mindannyiunkat, nagyon sok ilyen külsőségekből ismert típust álcázott le. A jelszavak sok heroldjának nehéz vértetű mögül kiugrasztotta a gyáva nyulat; nem egy oroszlánfej állkapcsai közül egy kevésbé királyi állat bögése szűrődött ki; viszont az epétlen galambtermészetű emberek — a hősök ideáljai lettek. . .

A katonatiszt alakjáról is — valljuk meg — nehéz előítéletek kérgét kellett lehántania.

Milyennek látta azelőtt a polgár a katonatisztet? *Cherchez la littérature!* Az irodalomban megrajzolt katonatisztek komoly problémái a becsületnek végtelenségig kielezett fogalma körül forogtak. A könnyebb fajsúlyú írások a békeidőbeli szolgálat romantikájából szöttek vékonyszálú történeteket. A tisztet meglátták a külsőségeket, a kevély egyenruhát . . . Tipusokat teremtettek. A külsőségek mellett szívesen elfelejtették, hogy a tiszt is ember.